

Konkluzje Rady z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci

(2012/C 393/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

Z ZAINTERESOWANIEM WITA:

Przyjęcie przez Komisję w dniu 2 maja 2012 r. europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci⁽¹⁾ i APROBUJE fakt, że opiera się ona na czterech filarach: 1) zachęcaniu do tworzenia dobrych jakościowo treści internetowych dla dzieci; 2) zwiększaniu świadomości i usamodzielnianiu; 3) tworzeniu bezpiecznego środowiska internetowego dla dzieci; a także 4) walce z materiałami internetowymi związanymi z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych,

PRZYPOMINA O:

- Agencji UE na rzecz praw dziecka⁽²⁾, w której za jeden z celów uznano zapewnienie dzieciom wysokiego poziomu ochrony w świecie cyfrowym, a przy tym pełne respektowanie przysługującego im prawa dostępu do internetu z pożytkiem dla ich rozwoju społeczno-kulturalnego,
- znaczeniu programów na rzecz bezpieczniejszego internetu, za pomocą których UE od 1999 roku koordynuje i wspiera działania mające uczynić z internetu bezpieczniejsze miejsce dla dzieci, a także o kluczowej roli centrów programu „Bezpieczniejszy internet”,
- Europejskiej agencji cyfrowej⁽³⁾, która za pomocą swoich działań ma między innymi szerzyć umiejętność korzystania z mediów⁽⁴⁾, w szczególności kompetencje informatyczne⁽⁵⁾, włączenie cyfrowe, a także skłaniać do innowacji technologicznych i tworzenia miejsc pracy, a tym samym przyczynić się do powstawania jednolitego rynku cyfrowego,

⁽¹⁾ COM(2012) 196 final – dok. 9486/12.

⁽²⁾ COM(2011) 60 final – dok. 7226/11.

⁽³⁾ Dok. 9981/10 REV 1 (COM(2010) 245 final/2).

⁽⁴⁾ Umiejętność korzystania z mediów to „dostęp do mediów i możliwość zrozumienia, krytycznej oceny, tworzenia i przekazywania ich treści” (konkluzje Rady z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie umiejętności korzystania z mediów w środowisku cyfrowym – Dz.U. C 301 z 11.12.2009, s. 12).

⁽⁵⁾ „(...) Kompetencje informatyczne wymagają solidnego rozumienia i znajomości natury, roli i możliwości TSI w codziennych kontekstach (...) oraz rozumienia możliwości i potencjalnych zagrożeń związanych z Internetem i komunikacją za pośrednictwem mediów elektronicznych (poczta elektroniczna, narzędzia sieciowe) (...). Kluczowe umiejętności obejmują zdolność poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji oraz ich wykorzystywania w krytyczny i systematyczny sposób (...). Osoby powinny również być w stanie stosować TSI jako wsparcie krytycznego myślenia, kreatywności i innowacji (...)”. (Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) – Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10).

PODKREŚLA, ŻE:

1. Ciągłe aktualne są jej konkluzje z 2011 r. w sprawie ochrony dzieci w świecie cyfrowym⁽⁶⁾, w których to konkluzjach zwróciła się do państw członkowskich, Komisji i branży, by podjęły działania na rzecz stworzenia bezpiecznego środowiska internetowego dla dzieci oraz by przyjęły niezbędne środki w celu zwalczania nielegalnych treści, takich jak obrazy przedstawiające niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych.
2. Przyjęto dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej i zastępującą decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW⁽⁷⁾; państwa członkowskie muszą wdrożyć tę dyrektywę.
3. Ponieważ konkluzje Rady z 2011 r. i dyrektywa 2011/93/UE obejmują działania głównie w ramach 3. i 4. filaru europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci, niniejsze konkluzje będą się koncentrować głównie na kwestiach poruszanych w ramach 1. i 2. filaru tej strategii.
4. Niniejsze konkluzje i konkluzje z 2011 r. wzajemnie się uzupełniają i stanowią ogólną odpowiedź Rady na europejską strategię zaproponowaną przez Komisję,

PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI:

1. Utworzenie – z inicjatywy Komisji – koalicji na rzecz lepszego internetu dla dzieci oraz plan jej prac zakładający osiągnięcie postępów i rezultatów w pięciu dziedzinach działań (narzędzia raportowania, adekwatne do wieku ustawienia prywatności, klasyfikacja treści, kontrola rodzicielska, usuwanie materiałów związanych z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych)⁽⁸⁾.
2. Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia ustanawiającego instrument „Łącząc Europę”⁽⁹⁾ oraz wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie transeuropejskich sieci telekomunikacyjnych⁽¹⁰⁾, które to wnioski przewidują finansowanie infrastruktury do obsługi programu „Bezpieczniejszy internet”, zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 15.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1 i sprostowanie do tej dyrektywy (Dz.U. L 18 z 21.1.2012, s. 7).

⁽⁸⁾ Jest to inicjatywa branży skupiająca europejskie i światowe przedsiębiorstwa medialne i przedsiębiorstwa zajmujące się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi: (http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/ceo_coalition/ceo_coalition_statement.pdf).

⁽⁹⁾ 16176/11.

⁽¹⁰⁾ 16006/11.

3. Wniosek Komisji w sprawie rozporządzenia ustanawiającego program „Horyzont 2020”⁽¹⁾, który przewiduje finansowanie badań m.in. w dziedzinach łączących dzieci i internet, oraz wniosek Komisji w sprawie rozporządzenia ustanawiającego program „Erasmus dla wszystkich”⁽²⁾, który przewiduje finansowanie inicjatyw edukacyjnych na rzecz umiejętności korzystania z mediów i na rzecz kultury informatycznej.
4. Skierowany do państw członkowskich apel Komisji o wyznaczenie „cyfrowego mistrza”, którego działania mają służyć propagowaniu korzyści płynących z integracyjnego społeczeństwa cyfrowego⁽³⁾.
5. Prace, które podejmuje Rada Europy w ramach strategii zarządzania internetem (2012–2015) w odniesieniu do ochrony dzieci w internecie i ich usamodzielniania.
6. Bardzo korzystne wyniki i przebieg bieżących projektów krajowych, których cele są podobne do wspomnianych powyżej, czyli: tworzenie dobrych jakościowo treści internetowych dla dzieci albo ochrona nieletnich przy zastosowaniu narzędzi kontroli, zwiększania świadomości i usamodzielniania,

ZAZNACZA, ŻE:

1. Dzięki swojemu interaktywnemu i medialnemu charakterowi internet oferuje szerokie możliwości rozwijania umiejętności korzystania z mediów, w szczególności umiejętności cyfrowych, co sprzyja zmysłowi krytycznemu, umiejętnościom analitycznym, innowacyjności i kreatywności. Rozwijanie umiejętności korzystania z mediów, w szczególności umiejętności cyfrowych, jest ważne, gdyż dzięki nim dzieci będą potrafiły bezpiecznie dostosowywać się do wciąż ewoluujących nowych technologii i – ogólniej – będą mogły w bezpieczny i kreatywny sposób kształtować swój świat.
2. Długoterminowe społeczne skutki niedostatecznego inwestowania w polityki oddziałujące na dzieci mogą być poważne⁽⁴⁾, co dowodzi, że należy zająć się specyficznymi potrzebami i zagrożeniami związanymi z aktywnością dzieci w internecie i że należy uczynić z internetu miejsce oferujące możliwości wszystkim dzieciom z Europy, niezależnie od ich pochodzenia etnicznego, kulturowego czy społecznego, a także dzieciom niepełnosprawnym i dzieciom specjalnej troski, i dzięki temu zmniejszyć istniejące nierówności cyfrowe.
3. Należy koordynować realizację działań podejmowanych w ramach przedmiotowej europejskiej strategii na szczeblu

⁽¹⁾ 17933/11.

⁽²⁾ 17188/11.

⁽³⁾ Informacje: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/digital-champions>
<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/about-0>

⁽⁴⁾ Agenda UE na rzecz praw dziecka.

krajowym i europejskim, a zarazem propagować interakcję wielu zainteresowanych stron, zwłaszcza dzieci, ministerstw, właściwych instytucji, organizacji pozarządowych i przedstawicieli branży; przykładem zacieśnionej współpracy na szczeblu europejskim jest dbanie o stałą, intensywniejszą koordynację prac w ramach finansowanej przez UE sieci centrów programu „Bezpieczniejszy internet” w państwach członkowskich.

4. Ważna jest samoregulacja, ponieważ internet to szybko zmieniające się środowisko, które wymaga elastyczności, by nie malał jego potencjał wzrostowy i zdolności adaptacyjne; aby jednak samoregulacja była skuteczna, należy ją w sposób niezależny monitorować i oceniać oraz ściśle łączyć z inicjatywami uświadamiającymi i usamodzielniającymi,

ZALECA PODJĘCIE DZIAŁAŃ W NASTĘPUJĄCYCH OBSZARACH:

OBSZAR 1: Więcej dobrych jakościowo treści internetowych dla dzieci

ZWAŻYWSZY, ŻE:

1. Dzieci stykają się z internetem w coraz młodszy wiek i dzięki coraz różnorodniejszym urządzeniom, lecz nie znajdują wystarczająco dużo dobrych jakościowo treści dostosowanych do swojego wieku.
2. Termin „dobre jakościowo treści internetowe dla dzieci” należy rozumieć jako treści w pewien sposób przynoszące pożytek dzieciom (np. zwiększające ich wiedzę, umiejętności i kompetencje ze szczególnym naciskiem na kreatywność), a ponadto atrakcyjne dla nich i użyteczne, wiarygodne i bezpieczne, a w stosownym przypadku – pozwalające wyraźnie rozpoznać przekaz reklamowy lub komercyjny⁽⁵⁾.
3. Dostępność dobrych jakościowo treści internetowych dla dzieci może sprawić, że dzieci będą lepiej wykorzystywać internet; może też znacznie pomóc w rozpowszechnianiu szerokopasmowego internetu w unijnych gospodarstwach domowych i w aktywnym korzystaniu z niego⁽⁶⁾ i *vice versa*.
4. Bardziej świadome i bazujące na zaufaniu korzystanie przez konsumentów (dzieci, rodziców i pedagogów) z treści z różnych krajów i za pomocą różnych urzędzeń mogłoby ograniczyć fragmentację jednolitego rynku cyfrowego, a jednocześnie pozwolić respektować specyfikę językową i kulturową każdego z państw członkowskich.

⁽⁵⁾ Na podstawie: „Tworzenie i dostarczanie treści internetowych dla dzieci i młodzieży – inwentarz”.
http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/competition/final_draft.pdf

⁽⁶⁾ Dokument roboczy służb Komisji z dnia 23 marca 2012 r. na temat realizacji krajowych planów dotyczących dostępu szerokopasmowego (SWD(2012) 68 final), s. 17.

5. Propagowanie, tworzenie i rozpowszechnianie dobrych jakościowo treści internetowych wymaga dynamicznej i ścisłej współpracy między publicznymi i prywatnymi producentami treści, ekspertami w dziedzinie bezpieczeństwa dzieci w internecie (np. organizacjami pozarządowymi i centrami bezpieczeństwa internetowego), dostawcami usług internetowych, osobami, które odgrywają rolę w nauczaniu dzieci (np. rodzicami i nauczycielami), a także samymi dziećmi,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, KOMISJI I BRANŻY, ABY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

1. Zachęcały – przy zastosowaniu otwartego programowania i otwartych standardów – do nowatorstwa w tworzeniu (przez dzieci i dla nich) dobrych jakościowo treści internetowych poprzez wspieranie projektów i inicjatyw, w tym rozwijanie interoperacyjnych platform dających dostęp do takich treści.
2. Oceniały ilościowe i jakościowe aspekty treści internetowych przez opracowanie porównywalnych i wiarygodnych systemów klasyfikacji wiekowej i klasyfikacji treści (w tym klasyfikacji opartej na zadowoleniu użytkowników i opiniach ekspertów), które można by zastosować w różnych państwach i w odniesieniu do różnych urzędzeń, z uwzględnieniem różnic kulturowych występujących między poszczególnymi państwami członkowskimi.
3. Podczas tworzenia dobrych jakościowo treści internetowych zastanowiły się nad tym, jak poradzić sobie (np. za pomocą usprawnionego tłumaczenia maszynowego) z barierą językową, a tym samym przyczynić się do tworzenia jednolitego rynku cyfrowego.

OBSZAR 2: Zwiększanie świadomości i usamodzielnianie

ZWAŻYWSZY, ŻE:

- aby umożliwić dzieciom bezpieczne korzystanie z internetu, niezbędne jest z jednej strony zajęcie się kwestią narzędzi technicznych umożliwiających bezpieczne surfowanie po sieci, a z drugiej strony – zapewnienie dzieciom odpowiedniej wiedzy, umiejętności i kompetencji, które pozwolą im działać w środowisku internetowym w sposób skuteczny i odpowiedzialny,
- ważną rolę do odegrania mają sektor edukacji oraz rodzice: muszą pomóc dzieciom w korzystaniu z możliwości internetu w użyteczniejszy i bardziej kreatywny sposób, a także w rozpoznawaniu zagrożeń w internecie i radzeniu sobie z nimi. Uznano jednak także, że sami nauczyciele i rodzice potrzebują wsparcia oraz przeszkolenia, po to by nadążyć nie tylko za szybkimi i nieprzewidywalnymi zmianami w „wirtualnym” życiu dziecka, lecz także za wciąż ewoluującymi nowymi technologiami,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

1. Przyspieszyły realizację strategii, dzięki którym w szkołach nauczać się będzie o bezpieczeństwie w internecie i kształcić umiejętności cyfrowe oraz które będą zachęcały do korzystania z internetu podczas nauczania różnych przedmiotów i w związku z tym wspierały odpowiednie szkolenie nauczycieli.
2. Zadbały o powszechniejsze nabywanie przez rodziców i dzieci umiejętności cyfrowych w kontekście uczenia się nieformalnego i pozaformalnego, m.in. w organizacjach młodzieżowych, dzięki odpowiednim przeszkoleniu osób pracujących z młodzieżą,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY:

3. Aktywnie wspierały udział dzieci w rozwijaniu krajowych i ogólnoeuropejskich kampanii uwrażliwiających, ustawodawstwa lub innych środków i działań mających wpływ na aktywność dzieci w internecie, na przykład przez stałe wspieranie krajowych paneli młodzieżowych organizowanych przez centra programu „Bezpieczniejszy internet”.
4. Nadal rozwijały umiejętność korzystania z mediów, w szczególności umiejętności cyfrowe, i promowały zwiększanie świadomości na szczeblu krajowym i ogólnoeuropejskim,

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, KOMISJI I BRANŻY, BY – W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

5. Wspierały partnerstwa publiczno-prywatne – na szczeblu krajowym i unijnym – na rzecz uwrażliwiania i usamodzielniania (ze szczególnym naciskiem na możliwości oferowane przez internet), starając się dotrzeć do rodziców i dzieci ze wszystkich środowisk społecznych, etnicznych i kulturowych, w tym dzieci pochodzących ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-gospodarczym oraz dzieci specjalnej troski.
6. Nadal dostarczały danych o aktywności dzieci w internecie oraz o wpływie usług i technologii na korzystanie przez dzieci z internetu, a także przyczyniały się do zrozumienia tych zjawisk.
7. Ulepszały narzędzia kontroli rodzicielskiej, tak by działały skutecznie w przypadku każdego urzędzenia i by były interoperacyjne oraz dostępne w jak największej liczbie języków, a także by opracowały strategie służące uświadomieniu rodzicom istnienia narzędzi kontroli rodzicielskiej, z uwzględnieniem prawa dzieci do prywatności, informacji i wolności wypowiedzi.

8. Koordynowały wspólne minimalne ustandaryzowane raportowanie o rodzajach szkodliwych treści oraz kryteria efektywności na potrzeby procedur raportowania, po to by procedury te były porównywalne, przejrzyste i możliwe do wykorzystania w różnych krajach i w odniesieniu do różnych urzędzeń.
9. Zapewniły niezbędne wsparcie na rzecz tworzenia, uruchamiania i monitorowania skutecznych mechanizmów raportowania o szkodliwych treściach i podejmowania dalszych działań, zacieśniły współpracę w ramach branży i współpracę z organami rządowymi, organizacjami pozarządowymi i liniami interwencyjnymi, a także zadbały o wykorzystanie mechanizmów i stosownych platform i urzędzeń niezbędnych do prowadzenia współpracy międzynarodowej.
10. Wdrażały i przeprowadzały bieżące inicjatywy samoregulacyjne w zakresie reklam w internecie oraz aktualizowały je, jak tylko pojawią się nowe formy reklamy,

ZWRACA SIĘ DO BRANŻY, BY:

11. Wdrażała domyślne ustawienia prywatności oraz opracowywała i wprowadzała w życie skuteczne sposoby informowania dzieci i rodziców o ich internetowych ustawieniach prywatności,

12. Dalej rozwijała inicjatywy samoregulacyjne w zakresie reklam w internecie.

Aby w ślad za niniejszymi konkluzjami podjęte zostały skuteczne działania, RADA UNII EUROPEJSKIEJ zachęca:

1. Koalicję dyrektorów firm, by przedstawiła Radzie sprawozdanie końcowe, spodziewane w styczniu 2013 r.
2. Komisję, by często przedstawiała opinie i informacje o postępach działań przewidzianych w europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci – w szczególności na potrzeby analizy porównawczej i oceny, które mają zostać przeprowadzone w celu oceny realizacji tej strategii.
3. Komisję i państwa członkowskie, by bez uszczerbku dla negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 w odpowiedni sposób wykorzystały istniejące i przyszłe programy finansowane przez UE z myślą o osiągnięciu celów przewidzianych we wszystkich czterech filarach europejskiej strategii na rzecz lepszego internetu dla dzieci oraz o osiągnięciu celów przewidzianych w niniejszych konkluzjach.